

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΕΡΧΟΜΟΥ

Β'.

Καὶ τὸ καρᾶβι μου γερὸ καὶ στέρεο θὰ τὸ χτίσω,
Καὶ στέρεο, γιὰ νὰ μίχεται μὲ τοῦ νεροῦ τὸ σάλω,
Τὰ ξάρτια θεὰ πλέξω του καὶ τὰ παννιά θὰ βάλω
Καὶ μυθικὲς μεστόχορμες γοργόνες θὰ σκαλίσω.

Στὸ δασωμένο τὸ γυιλό, καινούριος Ὀδυσσεύς,
Θὰ ἰδροκοπήσω δουλευτὴς μὲ τὴν ὀρμὴ τὴν πλάστρα,
Σιμὰ θὰ στέκ' ἢ Καλυψώ, Μούσα χαμογελάστρα
Μὲ τὸ βαθὺ χαμόγελο κάποιας ποῦ θάρρη Ἰδέας.

Καινούρια Μούσα Καλυψὼ κι' ὡς φύγω δὲ θὰ κλάψῃ
Γυμνὴ κι' ὀλόφθη θὰ σταθῇ στ' Ἀλβιωνικὸ ἀερογιάλι,
Καὶ θὰ μὲ ἰδῇ νὰ χάνομαι στὰ μάρκη ἀγάλι ἀγάλι,
Στ' Ἀτλαντικὸν τὰ πρῶσινα μάρκη — καὶ δὲ θὰ κλάψῃ.

Καὶ γώ, παιδί τῆς ξενιτιάς, σάν τοῦ πελάγου ὁ σάλος
Μὲ συνεπάρη κ' ἢ πλατεῖα μ' ἀναταράξῃ δίνη,
Τῆ σκέψη μου σὰ θάλασσα θὰ νοιώσω, καὶ θὰ γίνῃ
Καὶ τὸνεῖρό μου ἀψίτερο κι' ὁ πόθος πῶς μεγάλος.

ᾠ, στοὺς πλατιοὺς ὄριζοντες γιορτές, ὃ βράδια, ὃ μέρες
Κι ὅταν μεσόγειος ἄνεμος ξάμνου χιθῆ, ὃ μεθύσι!
Τὸ ναυτικὸ μαντήλι μου θεάντιχαρετήση
Λατίνα κίτρινα παννιά κ' ἰσπανικὲς γαλέρες.

Σάν πρῶτα δὲ θενῆρχοῦμαι μὲ τὸν καιρὸ στὸ στόμα
Καὶ μὲ τῆ δέηση στὴν καρδιά· μέσα μου θάβῃ κάτι
Καὶ σὰ βρυσιά καὶ σὰ θυμὸς ὀρθὸς καὶ πρὸς τὰ πλάτη
Τὰ γαλανὰ ἀγναντεύοντας θάναξήτῳ ἓνα χῶμα.

Κι ὄλους τοὺς ξένους τοὺς ῥυθμοὺς θὰ σβύσω τους ποῦ ἀπάνω
Στὴν ψυχὴ τρέμονι καὶ ὀροσὴν συρτά, βαριά κι' ἀγάλια,
Τῆ Λόρχεν πιά δὲ θὰ ζητῶ στοῦ Ῥήνου τ' ἀερογιάλια
Κι' οὔτε καὶ πιά θὰ μοίρεται τὸ κλάμα τοῦ Τριστάνου.

Γιατὶ θὰ ἠχήσῃ ὁ γνώριμος ἀχὸς μὲσ' στὴν ψυχὴ μου,
Τῆς μάννας μου τὰ γέροστο παλαιὸν τραγοῦδι.
Καὶ πίσω τοῦ παλιοῦ καιροῦ θὰ φέρῃ ὅλο τὸ χουδὶ
Καὶ μιὰ λαχτάρα, τὴν πλατεῖα λαχτάρα ἀπ' τὴ φιλίᾳ μου.

ᾠ, πόσο τὸ καρᾶβι μου γερὸ καὶ στέρεο πόσο
Θὰ χτίσω γιὰ νὰ μίχεται καὶ μπόρες καὶ τυφῶνες,
Οἱ μυθικὲς παρᾶξενα θὰ μὲ κοιτοῦν γοργόνες,
Καὶ γώ, παιδί ἀνυπόμονο, τ' ἄσπρα παννιά θάπλώσω.

Λόντρα.

ΑΕΑΝΤΡΟΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

Οἱ Γάλλοι ἔλαβαν φιλονεικία γιὰ τὴ γλώσσα, καὶ ἐ-
τελείωσε στὴν ἐποχὴ τοῦ Λαλαμβέρτ· τὴν ἔλαβαν οἱ Γερμα-
νοί, καὶ ὁ Ὅπτις ἔδωσε τὸ παράδειγμα τῆς ἀλήθειας· τὴν
ἔλαβαν οἱ Ἴταλοί, καὶ μὲ νέον πεῖσμα, ὅπου μῆτε τὸ πα-
ράδειγμα τοῦ Ἰψηλότετου Ποιητῆ εἶχε φθάσει γιὰ τότε νὰ
τοὺς καταπέσῃ. Ἠσύχασαν τέλος πάντων, γράφοντας τὴ
γλώσσα τοῦ λαοῦ τους, τὰ σοφὰ ἔθνη, καὶ ἀντὶ ἐκεῖνες οἱ
ἐλευσινὲς ἀνησυχίες νὰ μᾶς εἶναι παράδειγμα γιὰ νὰ τὶς ἀ-
ποφύγουμε, ἐπέσαμε εἰς χειρότερα σφάλματα.

ΣΟΛΩΜΟΣ

Ο "ΝΟΥΜΑΣ,"

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ

Διευθυντής: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Συντάχτης: Ν. Α. ΠΟΡΙΩΤΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΔΡΟΜΟΣ ΠΗΠΟΚΡΑΤΗ, Ἄρ. 11, ΑΘΗΝΑ

Συντρομὴ χρονιάτικη: Γιὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ γιὰ τὴν
Κρήτη δρ. 10. Γιὰ τὸ ἐξωτερικὸ φρ. χρ. 12 1/2.—Γιὰ
τις ἐπαρχίες δεχόμεστε καὶ τρίμηνες συντρομῆς (3 δρ.
τὴν τρίμηνιά).—Κανένας δὲ γράφεται συντρομητὴς ἢ
δὲ στέλνει μπροστὰ τὴ συντρομὴ του.

20 λεπτὰ τὸ φύλλο, 20.—Τὰ περᾶσινα φύλλα που-
λιῶνται σὸ γράφειο μας στὴ διπλὴ τιμῇ.

Βρίσκεται στὴν Ἀθήνα σ' ὅλα τὰ κίόσκια, καὶ στὶς ἐπαρ-
χίες στὰ Πρωτοεῖα τῶν Ἐφημερίδων.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

**ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΑ ΚΑΙ ΑΥΤΟΜΑΥΡΙΣΜΟΣ.—ΤΟ ΜΑ-
ΝΙΦΕΣΤΟ.—ΟΧΛΑΓΩΓΙΑ ΚΑΙ ΣΑΝΙΔΑΔΕΣ —
ΑΠΟ ΕΝΑ ΑΡΘΡΟ.**

ΑΠΕΡΓΙΑ καὶ μποῦκοτάξ τὸ εἶπαν τὸ παράξενο
καὶ διασπαστικὸ μέσο ποῦ μεταχειριστήκανε τὰ τρία,
ἐνωμένα τούτῃ τῇ φορᾷ, προσωπικὰ κόμματα γιὰ νὰ
πολεμήσουνε τὸ Βενιζέλο, μὰ ὁ ἀληθινὸς χαραχτηρισμὸς
τοῦ κόλπου αὐτοῦ εἶναι ἡ «αὐτοκτονία». "Ὅποιος τὸ
πρωτοσοφίστηκε ἀπὸ τοὺς τρεῖς τους θὰ καρτεροῦσε
πὼς ὁ λαὸς θὰν τάχανε, ἴσως καὶ πὼς θ' ἀγρίενε, ἅμα
θὰ τὴν ἄκουγε τὴν τερρομορερὴ αὐτὴ ἀπόφαση. Μὰ ὁ
λαὸς, τὸ ἐναντίο, ἔσκασε στὰ γέλια ἅμα τὴν ἄκουσε, γιὰ
γιὰ μπουρμπουλήθηρα τὴν πῆρε. Καὶ τὰ ἐνωμένα κόμ-
ματα, —δὲν τὰ λέμε, βλέπετε, «ἐνωμένα βουστάσια» —
βγήκανε γελασμένα.

Ἄκουῖς ἐκεῖ, καλέ, νὰ μᾶς φοβερίσουν πὼς δὲ θὰ
κατεβοῦνε στὶς ἐκλογές! Κακὸ ποῦ τὸ πάθαμε! Κι ἀ-
ληθινὰ, μεγάλο τὸ κακό, ἀφοῦ ἔτσι μᾶς ἀφαιροῦν τὴν
ἡδονὴν ποῦ θὰ αἰστανόμαστε μεθαύριο μαυρίζοντάς τους.

Τὸ καλὸ δμως εἶναι πὼς τὰ ἐνωμένα κόμματα αὐ-
τομαυριστήκανε μόνο γιὰ τὴ μεθαυριανὴ ἐκλογὴ. Σὰ
γίνει ἐκλογὴ γιὰ τὴν ταχτικὴ Βουλὴ, θὰ μᾶς ξανακο-
πιάσουνε κουνιστὰ καὶ λυγιστὰ γιὰ νὰ δοκιμάσουν τὴ
γλύνα τῆς μαυρίλας. "Ἐτσι τραβᾶνε πάντοτε τὰ πρᾶματα
στὸν ψεύτικο ντυνιά. Σήμερα δὲ θέλεις ἐσύ, αὔριο δὲ
σὲ θέλουμε μεις. Καὶ πάει λέοντας.

ΛΑΛΗ τρομάρα πάλι μὲ τὸ μανιφέστο τῶν «Αἰτωλοκα-
καρνανων πολιτευτῶν». Οὔτε πολὺ οὔτε λίγο ζητοῦσανε,
παρὰ νὰ κηρύξῃ τὸν πόλεμο ἢ Αἰτωλοκακαρνανία κατὰ τῆς
Ἀθήνας. Τὸ καλὸ εἶναι πὼς ἡ Αἰτωλοκακαρνανία τὴν ἔβ-
ρει καλὰ τὴν πολιτικὴ τους· ἀλλιώτικα θάχαμε καμιά και-
νούρια ἐκστρατεία, ἀλλὰ Θεοδωράκη Γρίβα, καὶ τότε βλα-
στήμα τα.

ΟΙ διαμαρτυρίες τῶν «Αιτωλοακαρνανῶν πολιτευτῶν» κατὰ τοῦ «ὄχλου τῶν Ἀθηνῶν» δὲν εἶναι μόνο κομικές, εἶναι κι ἀνακόλουθες, καθὼς τοὺς τὰ πόδειξε τετραγωνικὰ ὁ πρόεδρος τῶν συντεχνιῶν κ. Παπαϊωάννου (Αἰτωλὸς ὁ ἀνήρ) μὲ κάτι φρόνιμα λόγια του στὴν «Ἀκρόπολη».

Οἱ χτεσῖνοι «ὄχλαγογοί» εἶναι οἱ προχτεσῖνοι «σανιδάδες». Καὶ τοὺς Σανιδάδες, ἐκείνους δηλ. ποὺ παίρνανε τὶς σανίδες κι ἀνεβάζανε τὸ μακαρίτη Δεληγιάννη στὴν Ἐξουσία, δὲν τοὺς δημιούργησε ὁ Βενιζέλος· τοὺς δημιούργησαν αὐτοὶ οἱ ἴδιοι «Αἰτωλοακαρνανέες πολιτευταί» μαζί μὲ τοὺς ἄλλους, τοὺς σημερινούς «ἀντιοχλαγωγικούς» συντρόφους του, ὅταν τύχαινε νάβῃ Δεληγιαννικοί ἢ Θεοτοκικοί καὶ νὰ ζητάνε νάνεβάσουν τὸν ἀρχηγό τους στὴν Ἐξουσία μὲ κάθε ἀντικοινοβουλευτικὸ μέσο.

Σήμερα λοιπὸν ὄλ' οἱ παλιοί, κ' οἱ «Αἰτωλοακαρνανέες πολιτευταί» μαζί τους, γεύονται τοὺς γλυκοὺς καρπούς τῆς τίμιας ἐργασίας τους.

★

ΤΡΙΑ εἶναι τὰ σημεῖα τοῦ προγράμματος τῶν Φιλελευθέρων, ποὺ ἤμποροῦν νὰ δώσουν τὸν τόνον εἰς ὠρισμένας, σαφεῖς κατευθύνσεις τῆς πολιτικῆς ἐνὸς κοινοβουλευτικοῦ κόμματος.

«Ὅχι ἀφογογὸς στάσις», ἀλλ' ἐπιδίωξις εἰρηνικῆς συμβώσεως μετὰ τῶν ἄλλων λαῶν τοῦ Αἴμου.

«Προστασία τῶν Προλεταρίων ἀγρῶν καὶ πόλεων ὄχι μόνον ἐντὸς τῶν κερδῶν τοῦ Κεφαλαίου.

«Τέλος εἰσαγωγῆ «ἀληθινῆς» λαϊκῆς ἐκπαιδεύσεως, ὃ ἐστὶ μεθερμηνεύμενον, πάταγμα διὰ τοῦ σχολείου τῆς καθαρεύουσας, ἢ ὅποια, ὅπως λέγει ὁ Wackernagel, φκιάνει ἀπὸ αἰῶνων ἤδη χάρτινα μυαλά, ξυλένια μυαλά στὴν Ἑλλάδα.»

Αὐτὰ τὰ σωστά πράγματα τὰ διαβάσαμε σ' ἓνα ἄρθρο τοῦ κ. Τριανταφυλλοπούλου, ποὺ δημοσιεύτηκε στὸ προχτεσινὸ φύλλο τοῦ «Κοινωνισμοῦ» (ἀριθ. 31, σελ. 1) μὲ τὸν τίτλο «Ἡ Ἐκκλήσις πρὸς τὸν λαόν». Ὁ κ. Τριανταφυλλόπουλος ἔχει σπουδάσει στὴ Γερμανία πολιτικῆς ἐπιστήμης, εἶναι ἓνας ἀπὸ τοὺς ἰδρυτῆς τῆς «Κοινωνιολογικῆς Ἐταιρίας» καὶ ὑποψήφιος βουλευτῆς μεθαύριο στὸ Βενιζελικὸ σὺνδυασμὸ τῆς Αἰτωλοακαρνανίας. Ὅσο περισσότεροι τέτιοι ἀληθινὰ «νέοι ἄντρες» βρίσκονται σιμὰ στὸ Βενιζέλο, τόσο πιὸ οἴγουρη καὶ πιὸ γλήγορη θάβῃ ἡ ἐπιτυχία τοῦ ἀνορθωτικοῦ ἀγῶνα του.

ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ

Πρόσκληση

Προσκαλοῦνται τὰ μέλη τῆς «Φοιτητικῆς Συντροφιάς» σὲ ταχτικὴ συνεδρίαση τὴν Κυριακῆ, 26 τοῦ Ὁχτ. 2 μ.μ.—δρόμος Βαλτετσίου, 1.

Ἡ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΟΣ Τὴν κ. ΠΑΛΛΗ

Σμύρνη, 12. 10. 1910

Μεγάλε καὶ Σεβαστὲ μου κύριε Πάλλη,

Μὲ λαχτάρα ἔλαβα τὸ γράμμα Σας καθὼς καὶ τὰ τρία βιβλία καὶ Σᾶς ἐφκαριστῶ πάρα πολύ.

Βιβλίον Σας ὅτα λάβω λὲς καὶ τὸν κόσμον ὅλο μοῦ χαρίζεις, μήτε νὰ φάω θέλω μήτε νὰ κοιμηθῶ, μόνον νὰ τὸ διαβάξω, νὰ τὸ αἰστανουμαι καὶ νὰ τὸ θαμάξω... Στὸ δελταράκι Σᾶς παρακαλοῦσα νὰ μοῦ στεῖλετε ἓνα Ἡλιοφέγγαρο καθὼς κ' ἓνα Βαγγέλιο, καὶ Σᾶς ἰκέτεβα νὰ γράψετε δυὸ λόγια στὸ Βαγγέλιο γιὰ νὰ τὸ ἔχω κειμήλιο ἱερότερο.

Φιλώντας τὸ δεξιόν Σας χέρι

Σᾶς φκαριστῶ

Υ. Γ. Σωστός, πρᾶχτικός, ὠραῖος, σώστης μοῦ φαίνεται ὁ τονισμὸς Σας. Λαχταρῶ νὰ Σᾶς ἀκλουθήσω, μάλιστα γιὰ λίγους μῆνες ἔγραφα καὶ γὼ τονίζοντας μόνον μὲ μιὰ ὀξεῖα, καὶ τώρα μόλις βαστιέμαι νὰ μὴ Σᾶς ἀκλουθήσω. Μὲ βαστᾷ ἡ ἀκόλουθη σκέψη. Ὅσο, λέω, ἡ ρωμαϊκὴ ὀρθογραφία συμφωνεῖ περισσότερο μὲ τὴν ὀρθογραφία τῆς καθαρεύουσας, τόσο ἐφκολώτερα οἱ καθαρευουσιάνοι θὰ συνηθίσουν νὰ διαβάζουνε ρωμαῖκα κι ἀνοιωθα κι ἄθελα θὰ γράφουνε καὶ ρωμαῖκα. Ὅλες οἱ ἐφημερίδες βάζουνε ρωμαῖκα, καμιά ὅμως δὲ γράφει «ἀφτὸς» μὲ φ, μήτε ὁ Νουμάς!!! ὑποθέτω γιὰ δυὸ αἰτίες· ἐπειδὴ πολὺ χτυπᾷ στὸ μάτι, κ' ἐπειδὴ πέφτει δύσκολο σ' ἓνανε ποὺ εἶναι ἀναγκασμένος νὰ γράφει καὶ καθαρέβουσα, τὴ μιὰ στιγμὴ νὰ γράφει «ἀφτὸς» καὶ τὴν ἄλλη «αὐτὸς»: συμπεραίνω λοιπὸν πόσο πιὸ δύσκολο θὰ εἶναι ἡ πέννα ποὺ πάει μοναχῆ τῆς τὴ μιὰ στιγμὴ νὰ βάζει σωρὸ τόνους καὶ τὴν ἄλλη στιγμὴ μόνον ἓνανε. Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά ἴσως εἶναι καλὸ νὰ γίνῃ μιὰν ἀρχὴ ἐνὸς τονισμοῦ τῆς ἀθροπιᾶς, ἀρχὴ μάλιστα ἀπὸ λόγου Σας.

Δὲν πιστέβω πιὸ σωστὰ καὶ πιὸ ὠραῖα νὰ μπορέσει κανεὶς νὰ μεταφράσει τὴ λέξη «ἀντρέσσα» ἀπὸ «κατατόπι», ἀριστούργημα ποὺ μόνον ἀληθινὸ τζένιο μπορεῖ νὰ τὸ πιτύχει. Ὅμως ἡ λέξη «ἀντρέσσα», δόστε μου τὴν ἄδεια νὰ πῶ, εἶναι πολὺ γνωστὴ στὴ Ρωμιοσύνη. Ὅλοι κοντὰ ὅσοι ἀλληλογράφουνε τὴ γνωρίζουνε· εἶναι καὶ διεθνικὴ, ἀκούεται καὶ τὸ ρῆμα «ἀντρεσσάρω.» Μὲ τώραῖο «κατατόπι» γίνεταί προηγούμενο· ἄβριο ἄλλη ξένη λέξη καινούρια καὶ χρήσιμη θὰ μᾶς κάμει νὰ διστάζουμε ἂν πρέπει νὰ τὴ γράψουμε ἢ ὄχι. Μὰ τὸ πιὸ νόστιμο εἶναι, καθὼς ξέρετε, πὼς γιὰ μᾶς τοὺς ρωμιούς ἡ ἀντρέσσα καινούρια λέξη δὲν εἶναι, ἀναφέρεται στὴν Πανδώρα γιὰ δημοτικὴ ἀπὸ τὰ 1866 (Τόμος